

Tłomaczenie z francuskiego.

UKRAINSKA REPUBLIKA LUDOWA.
Nadzwyczajna Misja Dyplomatyczna
w Królestwie Rumunji.
2.czerwca 1919. Nr.202.
Oddział dyplomatyczny.
Bukareszt.

1102/12.

Do

Jego Ekselencji Pana Ministra.

Panie Ministrze,

Mam zaszczyt przesłać Waszej Ekselencji odpis noty - protestu jakie przesłałem Panu Prezydentowi Rady Ministrów Królestwa Rumunji.
W wypadku jeżeli nie otrzymam odpowiedzi zadawającej, misja moja będzie zmuszoną do opuszczenia Rumunji.
Raczy Pan Minister przyjąć wyrazy mego wysokiego szacunku.

Poseł nadzwyczajny i Szef Ukraińskiej nadzwyczajnej Misji Dyplomatycznej w Rumunji:

JERZY GASSENKO m.p.

Za zgodność odpisu:

OLDAKOWSKI rtm.m.p.

/ L.S. /

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

246
199

UKRAINSKA REPUBLIKA LUDOWA.

Nadzwyczajna Misja Dyplomatyczna
w Królestwie Rumunii.
20. maja 1919.

2. czerwca 1919. godz. 18.

Nr. 174. Oddział dyplomatyczny.
Bukareszt.

1102/92

Poseł nadzwyczajny, Szef Misji nadzwyczajnej
dyplomatycznej Ukrainy w Rumunii

do

Jego Ekselencji Pana Prezydenta Rady Ministrów
i Ministra Spraw Zagranicznych
Królestwa Rumunii.

Panie Ministrze,

Nadzwyczajna Misja dyplomatyczna Ukrainy zaznajomiła się z komunikatem wielkiej Kwatery Głównej rumuńskiej z dnia 28. maja 1919, donoszącym co następuje: "Na Bukowinie: w celu uniemożliwienia ataku bolszewików na północno-zachodniej granicy Bukowiny oddziały nasze przeszły do Galicji i zajęły linję Nadworna - Otynja - Niewiska."

Fakt przekroczenia w dniu 24. maja granic Bukowiny przez armję rumuńską, co jest sprzeczne z decyzją Entente'y, zmusza mnie jako posła nadzwyczajnego demokratycznej Republiki Ukrainińskiej do założenia stanowczego protestu przed Rządem Królestwa Rumunii przeciwko pogwałceniu naszego terytorjum i imperjalistycznych zamiarów jego kierowników.

Jednocześnie protestuję przeciwko ogłaszaniu oficjalnemu komunikatów rumuńskich, mylnie twierdzących i istnieniu zamiaru bolszewików na granicy północno-zachodniej Bukowiny / patrz komunikat z 28. maja /.

Do chwili obecnej Galicja Wschodnia wiedziała o istnieniu bolszewizmu zawdzięczając tylko temu, że wysyłała swoich synów by przeciwstawić mu niezwykłą przeszkodę na granicy Zbrucza.

Co do wyżej wzmiankowanej granicy - nie jest to granica, lecz wkroczenie do samego centrum kraju: Nadworna leży w 40-tu klm. od siedziby rządu - Stanisławowa, tam jak i gdzie indziej ukrytym celem jest zniszczenie armji ukraińskiej, która od kilku miesięcy przelewa krew / pomimo że nie chcą tego uznać / w celu oswobodzenia całej Europy od straszego niebezpieczeństwa, które jej grozi - bolszewizmu.

Jako Szef nadzwyczajnej Misji dyplomatycznej demokratycznej Republiki Ukrainińskiej / ~~kkkkk~~ Prezydent Rady Ministrów na audjencji dnia 19. stycznia 1919 przyjął listy uwierzytelniające / protestuję stanowczo i żądam by armja rumuńska w przeciągu 48-miu godzin od chwili doręczenia niniejszej noty opuściła terytorjum Zachodniej prowincji Ukrainy Galicji Wschodniej i wycofała się poza linję wojenną, utrzymywaną przez nią do 24. maja 1919.

W razie jeżeli nie otrzymam zadowolającej odpowiedzi w przeciągu 48-miu godzin Rząd mój będzie miał prawo uważać to za nieuznanie ze strony rządu rumuńskiego decyzji Konferencji Pokojowej i odmowę przyjeźdnego współzycia z demokratyczną Republiką Ukrainińską, walczącą przy boku Entente'y przeciwko bolszewizmowi.

Mam zaszczyt podać do wiadomości Pana, że odpis niniejszego oficjalnego protestu będzie doręczony Przedstawicielom wszystkich państw sprzymierzonych i neutralnych oraz Radzie Czterech w Paryżu.

Naczy Pan Minister przyjął wyrazy mego wysokiego poważania

Poseł nadzwyczajny Ukrainy i Szef Nadzwyczajnej Misji
Dyplomatycznej w Rumunii: JERZY GASSENKO m.p.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

247
200

POSEŁ NADZWYCZAJNY UKRAINY W RUMUNJI.

28. Kwietnia 1919. Nr.176. Dyplomatyczne.

1102/172

Do

Jego Ekselencji Pana Ministra

...../??/

Panie Ministrze,

23.kwietnia b.r. przesłałem rumuńskiemu rządowi Królewskiemu dwa protesty, które w odpidie przy niniejszym załączam.

Ponieważ powyższe protesty pozostały bez rezultatu i stanowisko rządu rumuńskiego w stosunku do Ukrainy staje się z każdym dniem bardziej zagadkowym zmuszony jestem zwrócić się do Wysokich Przedstawicieli wszystkich państw Entente'y i państw neutralnych, w których interesie leży utrzymanie pokoju na Wschodzie i ukrócenie anarchji, z zawiadomieniem o rzeczywistym stanie rzeczy.

Muszę zaznaczyć, że rząd Ukrainy pragnie ściśle zastosowywać zasady przyjęte jako podstawą prac Konferencji Pokojowej i pragnie uniknąć wszelkich nieporozumień i komplikacji z sąsiadami na Zachodzie.

Pokreslając aspiracje pokojowe Ukrainy uważam za niezbędne zadeklarować w imieniu Rządu Republiki Ukrainskiej, że od dnia dzisiejszego całą odpowiedzialność za wszelkie nieporozumienia, które mogą wyniknąć pomiędzy Rumunją i Ukrainą, ciążyć będzie wyłącznie na rządzie Królestwa Rumunji, gdyż zawiadamiając Wysokich Reprezentantów mocarstw sprzymierzonych i neutralnych o sytuacji teraźniejszej jestem pewien, że Królewski Rząd Rumuński ani inne państwa nie będą miały nic do zarzucenia Ukrainie z powodu przyczyn mogących wyniknąć nieporozumień.

Raczy Pan Minister przyjąć wyrazy mego wysokiego szacunku.

Poseł nadzwyczajny i Szef nadzwyczajnej Misji dyplomatycznej Ukrainy w Rumunji:

JERZY GASSENKO m.p.

Za zgodność odpisu:

OLDAKOWSKI rtm.m.p.

/ L.S./

Poseł nadzwyczajny Ukrainy
i Szef nadzwyczajnej Misji
dyplomatycznej Ukrainiejskiej
w Rumunji.

23. kwietnia 1919. Nr.156.

TŁOMACZENIE Z FRANCUSKIEGO odpisu

Przytano do wiadomości przez Jaceha
Sowidztwa K.P. D-Nr. 598 / E. font.
Marszawa, dnia 8 lipca 1919.

Do

Jego Ekselencji Pana Prezydenta Królewskiej
Rady Ministrów i Ministra Spraw Zagranicznych
RUMUNJI.

1102/52.

Panie Ministrze,

9. Kwietnia b.r. aresztowany został przez władze rumuńskie kurjer dyplomatyczny Republiki Ukrainiejskiej Pan Horoch-Horochowski, który był w drodze do Wiednia z Odesy przez Bukareszt. Paszport Pana Horoch-Horochowskiego jest w porządku i posiada wizę Królewskiego Konsula Rumuńskiego w Odessie i władz rumuńskich granicznych w Benderach, jak również wizę biura międzysojuszniczego w Odessie i Bukareszcie na podróż do Wiednia.

Pomimo mego protestu ustnego przed Prezydentem Rady Ministrów i władzami wojskowymi Pan Horoch-Horochowski jest trzymany do dziś dnia pod strażą i w warunkach nieodpowiednich dla jego zdrowia.

Oddziały ukraińskie walczą wspólnie z oddziałami wojsk sprzymierzonych przeciwko bolszewikom, i w szczególności utrzymują front w Tyraspolu i Rozdzielnej, jak to było zaznaczone również w komunikatach Kwatery Głównej rumuńskiej 17. i 20. kwietnia b.r. powstrzymując tym sposobem od inwazji bolszewickiej i granicę Bessarabji. Wobec tego protestuję przeciwko aresztowaniu kurjera dyplomatycznego Ukrainy i zatrzymaniu jego w warunkach szkodliwych dla jego zdrowia.

Chcąc utrzymać przy jazne stosunki pomiędzy Ukrainą i Rumunją pozwalam sobie zwrócić sobie uwagę Rządu Królewskiego na smutne wrażenie jakie wyrze ten fakt w opinii publicznej na Ukrainie i wśród oddziałów walczących z bolszewikami na granicy Bessarabji.

Uwazam za stosowne dodać, że rząd Republiki Ukrainiejskiej uważa, że wogóle stanowisku Rządu Królewskiego w stosunku do Ukrainy nie zwasze odpowiada zasadam, na których oparte są rokowania Republiki Ukrainiejskiej z rządami innych państw sprzymierzonych. Jako przykład przytoczę środki przewidziane przeciwko obywatelom ukraińskim w Tulczy, skąd chcieli oni mieć możność przejazdu do Ukrainy przez Galicję, - władze rumuńskie nie zgodziły się na to, oświadczając że są zatrzymani jako poddani ukraińscy. Nazwiska tych osób: p.p. Cyryl Kondratkowski, Michał Ksiadzenko, Michał i Paweł Derkacz, Aleksander Bunin, Głuszko, Iwan Bohdan, Paweł Konoplanko, Paweł Skrypalin, Kornel Krasnik, Bazyl Bezsmertny, Iwan Osatczy i inni. Mam zaszczyt zawiadomić Rząd Królewski, iż poinformowałem Konferencję pokojową za pośrednictwem delegacji ukraińskiej w Paryżu o powyższym stanie rzeczy, który mógłby spowodować pewne komplikacje.

Proszę Ekselencji o przyjęcie wyrazów mego wysokiego poważania.

Poseł nadzwyczajny, Szef Misji nadzwyczajnej
dyplomatycznej Ukrainiejskiej w Rumunji:

JERZY GASSENKO m.p.

Za zgodność odpisu:
Sekretarz nadzwyczajnej Misji
dyplomatycznej Ukrainy w Ru-
munji:

S. ONACEWICZ m.p.

Za zgodność: OŁDAKOWSKI rtm.m.p.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

249
202

Tłomaczenie z francuskiego.

SEKRETARJAT SPRAW ZAGRANICZNYCH.

Stanisławów, dnia 16.kwietnia 1919.
Nr.394. 461.

Do

JEGO EKSELENCJI PANA MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH
KROLEWSKIEGO RZADU RUMUNJI

w BUKARESZCIE.

Za pośrednictwem nadzwyczajnego posła Ukrainy
Pana Jerzego Gassenko.

Posterunek zandarmerji ukraińskiej w Kozaczówce / pow. Boszczówka w Galicji / zawiadania nas, że w dniu 12.marca 1919 o godzinie 2-giej popołudniu artylerja rumuńska dała 8 strzałów na Okopy - Kozaczówka, przyczyniając poważne straty w miejscowościach i co gorsza powodując ofiary wśród mieszkańców. Tym sposobem zabity był Michał Cymbaluk, który pozostawił żonę i troje dzieci, oraz ciężko ranny został Rajza Sperber.

Następnie dowiedzieliśmy się, że w dniu 8.kwietnia 1919 o godzinie 10-tej rano 2-ch żołnierzy rumuńskich napadło na obywateli naszych Teodora Hryciaka i jego żonę Marję ze Steczewa, pow.Sniatyński, którzy pracowali na polu na naszym terytorjum. Zostali oni dotkliwie pobici, następnie wyżej wzmiankowani żołnierze strzelali do naszych ludzi pracujących w polu na naszym terytorjum.

Sekretarjat Stanu Demokratycznej Republiki Ukrainkiej / prowincja zachodnia / protestuje przeciwko takiemu zachowaniu się które otwarcie sprzeciwia się prawu międzynarodowemu i daje prawo obywatelom ukraińskim do żądania wynagrodzenia za straty.

Pozwalamy sobie zwrócić uwagę Pana na fakt że podobne wypadki miały kilkakrotnie miejsce na linii okupacji rumuńskiej i że protesty rządu ukraińskiego pozostały dotąd bez zadnego rezultatu.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Sekretarz Stanu dla Spraw Zagranicznych:

Dr.M. ŁOZINSKI m.p.

Za zgodność odpisu:

Sekretarz nadzwyczajnej Misji Dyplomatycznej:
Ukrainy w Rumunji:

ONACEWICZ m.p.

Za zgodność:

OLDAKOWSKI rtm.m.p.

/ L.S. /

MINISTERSTWO WOJSK POLEKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 1102/32 dnia 11 VII 1919 r.

Wydzi...